Redacțiunea, Administrațiunea, și Tipografia:
Brașov, piața mare Nr. 30.

Scrisori nefrancate nu se primesc. — Manuscripte nu se retrimet.

INSERATE se primesc la Administrațiune în Brașov și la următórele Birouri de anunciurî:
în Viena: *M. Dukes, Heinrich Schalek, Rudolf Mosse, A. Oppeliks Nachfolger; Anton Oppelik, J. Dannebcr*, în Budapesta: *A. V. Goldbergerg, Eckstein Bernat*: în Bucuresci: *Agence Havas*, Succursale de Roumanie; în Hamburg: *Karolyi & Liebmann.*

Prețul inserțiunilor: o seria garmond pe o colónă 6 cr. și 30 cr. timbru pentru o publicare. Publicărî mai dese după tarifă și învoială.

Reclame pe pagina a 3-a o seria 10 cr. seu 30 banî.

GAZETA TRANSILVANIEI.

ANUL LVIII.

„Gazeta" iese în fiă-care ḑi.

Abonamente pentru Austro-Ungaria:
Pe un an 12 fl., pe șese lunî 6 fl., pe treî lunî 3 fl.
N-rii de Duminecă 2 fl. pe an.

Pentru România și străinătate:
Pe un an 40 francî, pe șése lunî 20 fr., pe treî lunî 10 fr.
N-rii de Dumineca 8 francî.
Se prenumără la tóte oficiele poștale din întru și din afară și la dd. colectorî.

Abonamentul pentru Brașov
administrațiunea, piața mare, Tèrgul Inului Nr. 30 etagiu I.: pe un an 10 fl., pe șése lunî 5 fl., pe treî lunî 2 fl. 50 cr. Cu dusul în casă: Pe un an 12 fl., pe 6 lunî 6 fl., pe treî lunî 3 fl. Un esemplar 5 cr. v. a. séu 15 banî. Atât abonamentele cât și inserțiunile sunt a se plăti înainte.

Nr. 244. | Brașov, Vinerî, 3 (15) Noemvre | 1895.

Tractările pentru pact.

Tocmai acum în ajunul tratărilor pentru reînoirea pactului economic dualist a isbucnit dintr'odată flacăra vechiului antagonism dintre Austriacî și Maghiarî, care până acuma a ars sub spuză.

Nemulțumirea cu pactul dualist este așa de generală în partea de dincolo a monarchiei, încât a devenit stereotipă afirmarea, că Austria trebue sĕ plătéscă cu 40 la sută mai mult din cheltuielile comune ale monarchiei, pentru ca Ungaria sĕ pótă juca rolul de stat mare și sĕ-șî arógе a conduce ea politica monarchiei.

Cu tóte aceste nemulțumirea, de care vorbim, deși este așa de vechiă ca și dualismul, a rĕmas până acuma năbușită, nu s'a manifestat nicî în parlament, nicî în țéră într'un mod, care sĕ fi putut inaugura o acțiune seriósă în contra pactului dualist. Considerațiunile mai înalte de oportunitate totdéuna au făcut sĕ se priméscă fără luptă propunerile guvernelor, carî asigurau mereu, că stau sub presiunea unei necesitățî imperative dictate de interesele monarchiei.

De-odată însĕ curentul anti-maghiar din Austria, care se părea că nu cutéză a se manifesta pe față, își ridică capul cu putere, și nu mai trebue sĕ asigurăm, că întorsĕtura acésta este a se mulțumî în cea mai mare parte atitudineі, ce a observat'o cabinetul Badeni în cestiunea confirmării primarului ales al Vieneі.

Poporațiunea capitalei austriace, care până acuma s'a distins mai mult prin indiferentismul ei față cu interesele marî ale monarchiei și ale popórelor ei, este de odată agitată de idea de a combate cu tóte mijlócele ingerința și influința Ungariei, căreia îi atribue desastrul suferit în afacerea alegerei lui Lueger ca primar. Drept rĕsbunare se gândesc de pe acuma, cei ce urméză drapelului antisemit purtat de Lueger, de a face o energică oposițiune în parlament și în tótă țéra Ungnrilor cu ocasiunea reînoirei pactului dualist.

Lueger strigă în gura mare, că va lua de aicî încolo érășî rolul de agitator în contra guvernului și a sistemului domnitor și massele poporațiunei Vienei îl aclamă cu însuflețire. Dér nu numai în capitală, ci în tóte țĕrile austriace cresce oposiția în contra pactului cu Ungaria și mișcarea, ce tinde a urca cuota, ce-o plătesce Ungaria pentru cheltuelile comune ale monarchiei, ia dimensiunî tot mai marî. Proporția de 70 la sută, ce le plătesce Austria, față cu cele 30 la sută contribuite de Ungaria este combătută aḑî aprópe de tóte partidele din parlamentul austriac.

Décă Austria va pretinde urcarea cuotei, ce se vine pe Ungaria, acésta la rĕndul ei va ridica altă pretensiune din parte-i. Deja se asigură, că din partea ungară se va pretinde ca în viitor dările de consum sĕ le încaseze acel stat, care consuméză articolele respective. Până acuma nu era așa, și de pildă Austria încassa cu dare de consum multe milióne pe zaharul, berea și spirtul, ce'l importa ea în Ungaria și ce se consumă aicî.

Prospectele pentru mersul neted al tratărilor privitóre la reînoirea pactului economic pe alțî ḑece anî, nu prea sunt așadér favorabile.

CRONICA POLITICĂ.

— 2 (14) Noemvre.

Alaltăerî la 5 óre d. a. a pertractat comisiunea încredințată cu esaminarea și colsționarea proiectelor bisericescî-politice, proiectul privitor la **liberul eserciţiu religionar,** și aflând că consună pe deplin textul statorit de camera deputaților, cu cela statorit de camera magnaților, la așternut pentru *sancționarea* prea înaltă. Cu acésta s'a finit cestiunea proiectelor bisericescî-politice, carî au ținut atâta timp în agitațiă întrégа țéră, și carî, acum realisate, vor puté avé încă urmărî fórte tragice.

*

„Pest. Ll." primesce din **Viena** o depeșă, în care se spune, că reuniunea porală catolică ținù în 11 c. o adunare în suburbiul Margareta. Cu acésta ocasiune *Lueger*, care încă era de față sĕ fi declarat, că este hotărît a se lăsa sĕ fiă ales de atâtea orî ca primar, până ce se va sătura odată și guvernul. Acuma va păși în adevĕr ca *agitator*, și va merge din oraș în oraș, și din provinciă în provinciă pentru de-a clarifica lumea asupra adevĕratelor stărî din Viena. Va observa atitudinea sa politică de până acum, și nu sĕ va lăsa înfricat de Badeni. In Reichsrath va păși cu tótă hotărîrea *în contra pactului cu Ungaria.* In curênd va fi în stare sĕ-i strige lui Badeni, că afacerile statului la el se află în mânî nechiemate. După Lueger mai vorbiră deputații *Schlesinger* și *Gessmann* în ton atât de vehement, încât comisarul polițian present disolvà adunarea.

*

Ḑiarele din Londra anunță, că în proximul consiliu ministerial engles se va hotărî, ca **Anglia sĕ declare resbel Așanților.** In Woolwich au sosit deja ordine, ca sĕ se transporteze material de resbel la Acra.

Afacerea Lueger în parlament.

Continuând discusiunea, deputatul conservator Dr. *Ebenhoch* ḑice, că numai în ḑilele din urmă cestiunea aprobării a luat o întorsĕtură neașteptată (Deputatul *Troll*: Banffy a fost aicî!) In popor și în tot imperiul domnesce convingerea, ce nu se póte sdruncina prin nicî o desmințire, că *influința guvernului unguresc* (Strigărî: Jido-vii!) a făcut și în acéstă cestiune sĕ se paraliseze dorințele îndreptățite ale marei majoritățî a Austriacilor. Noi, însĕ, nu voim, nu ne este ertat a voi, ca Austria sĕ ajungă *stat vasal*, (Aplause) séu *un comitat al Ungariei*! (Aplause prelungite). In interesul liniștirei opiniunei publice revoltate, în interesul vaḑei Austriei, în interesul autonomiei greu vătămate a comunei și în interesul drepturilor și libertății tuturor partidelor politice vĕ rog sĕ primițî moțiunea (Aplause prelungite).

Prințul *Liechtenstein* ḑice, că érășî va fi ales Lueger, și *décă guvernul va disolva consiliul comunal, antisemiții se vor întórce în noul consiliu cu o majoritate mult mai mare.* Guvernatorul a pus hotărît condițiunea, ca Lueger sĕ-și depună mandatul, décă va fi numit.

Se întórce apoi în contra articulilor nerușinațî și impertinențî ai *foilor jidovescî din Buda-Pesta,* carî au fost susținute de oficiosul „Nemzet". In urma amărăciunii, ce a produs'o în cercurile politice din Austria atitudinea acestei presse, fù transpusă cu rutina cunoscută evreascâ acțiunea la Viena, unde foile jidovescî au continuat presiunea, ce se făcù din Pesta. Acéstă presiune a fost sprijinită prin venirea lui Bánffy la Viena.

Cât pentru Lueger — ḑice prințul Liechtenstein — el sufere pentru poporul nostru vienes, pentru poporul nostru german (Aplause) și pentru ideea de stat austriac. Pentru el nu sunt îngrijit, îngrijirea mea se îndréptă în altă parte.

Poporul nostru vienes e credincios împĕratului și dinastiei. Dér raporturile dintre vienesî și dinastiă aveau un cuprins și mai bogat. Era un însuflețit devotament, o iubire de jertfe fără marginî a supușilor pentru Monarchul și pentru prea înalta casă împĕrătéscă. Acéstă comóră de nobile sentimente, adunată prin raporturile de pacînică și amicabilă convețuire prin seculî, se *micșoréză* și se *slăbesce* prin procederea acestui guvern, prin fatala hotărîre a ministrului, care va avé sĕ rĕspundă (Vii aplause la antisemițî).

Ministrul de culte și instrucțiune publică Br. de Gautsch declară, că el și cu toțî colegii sĕi din ministeriu au consimțit și consimt cu atitudinea ministrului-președinte Badeni.

Deputatul Dr. *Steinwender* (German

FOILETONUL „GAZ. TRANS."

Larossossinier.

După *Stolle.*

(Urmare).

In conversația acésta a lui Larossossinier cu Arabii ajunseră în fine la o odaiă, care sĕmĕna întru tóte cu o odaiă de scaldă. Cel puțin scurgerea apei calde într'o cisternă cufundată în padiment îl încredința pe deplin, că are de-a face cu o baiă. Afară de aceea mulțime de Arabî însărcinațî cu pregătirea unei băi pompóse alergau încóce și încolo făcênd pregătirî. Pană în cele mai micî amĕnunte se efectua cu scrupulositate orientală luxul unei băi princiare orientale. Cei doi Arabî, carî conduseră pe Larossossinier până aci, începură a-l desbrăca, în timp ce el protesta mereu, dând din mânî și din picióre.

— „Dațî-mî un călimăr, pénă și hârtiă", strigà el. „Vréu sĕ înaintez un protest frumósei Sultane. 'I voiu arăta, că doctorul Desgenettes odată pentru tot-déuna mî a interḑis orî-ce baiă din motivul, că sunt înclinat spre suferințe reumatice."

Dér nu ajuta nimic. Incercat'a cu buna, apoi prin rugărî, ca sĕ escite compătimirî, dér tóte înzadar. Nimic nu putù abate pe Arabî dela împlinirea datorinței lor.

— „Cu barbarii aceștia nu o scoțî la cale nicî într'un fel", suspinà profesorul. „Par' c'ar fi o ciurdă de orangutanî. Un câne europén resonéză mai mult, decât acest popor nebun, care cu aceașî plăcere mî-ar tăia capul, cu care voesc sĕ mĕ desbrace."

In urmă se convinse Larossossinier, că orî-ce protestare e de geaba. Da aceea le declarà, că se va desbrăca singur. Cu mare chin și nécas își depuse vestmintele pe covórele cele moi, — de scaune, orî divane nicî pomană. Mult nĕcas îi făceau privirile scrutătóre ale servitorilor, carî se mirau, cum de Sultana s'a putut înamora de o figură atât de pocită. Mirarea lor însĕ ajunse culme, când profesorul își depuse peruca roșiă, lăsând sĕ se vadă un cap chel; curioșî, Negri se grămădiră împrejurul lui spre a privi din apropeire acéstă minune. Nu-și credeau ochilor, și fiă-care din ei atingea cu mâna peste glăvățina pleșugă a profesorului.

— „Indĕrĕt, nebunilor!" strigà Larossossinier iritat.

Poporul aicî așa-i de prost, încât pe om îl cuprinde mila. Nu-i mirare, că aceștî Arabî au un pĕr așa des. Cine n'are minte își crută judecata și acésta ajută la crescerea și conservarea pĕrului. Pĕrul și-l pierduse Larossossinier în urma studiilor.

El predete peruca unui Negru din apropiere cu porunca, „sĕ o grijéscă bine." Dér ți-ai găsit, — curioșî de așa nostimadă, Negri o treceau din mână în mână, o resfirau, o miroseau. Larossossinier înfuriat, se întinse după perucă și, abia după ce cu o cismă trase o strajnică lovitură unui Negru, isbutì sĕ smulgă peruca din mânile lor. O luà apoi și o ascunse în turécul cismei.

Acum Larossossinier era desbrăcat de tot, ca și strămoșul Adam în Paradis. La un semn dat, fù apucat de doi Negri și, pe lângă tótă lupta sa desperată, fù lungit pe un covor. Pentru a nu mai puté cârti nimic, 'i-se puse un burete umĕd pe gură.

Acum se începù cu profesorul acea procedură curiósă, ce este obicînuită la tóte înbăierile turcescî. Inainte de-a intra în baiă, se învĕlue omul într'un cearceaf de lână, apoi unul séu doi servitorî se pun pe trup legând mânile, piciórele și tóte părțile musculóse, așa că îi pocnesc ósele și încheieturile.

Chinuitul profesor, după ce fù întors pe-o parte și pe alta, era acum, după datinele egiptene, pregătit pentru baiă. Il ridicară și-l aruncară într'o baiă săpată în marmoră, de unde apa evapora aromatic.

Larossossinier era desperat. Credea, că vor sĕ-l omóre. In curênd templul sciinței, își ḑicea el, va fi cu un raḑim puternic mai sĕrac. Cresus strigà odată „Solon, Solon!" Eu pot striga acum „Selam, Selam!" Desnădăjduirea îi cuprinse tótă ființa, membrele sale chinuite îl dureau grozav.

Abia șeḑù însĕ cât-va timp în baiă și durerile îi încetară. In locul lor fù cuprins de un simțĕmênt plăcut, înviorător, care din minută în minută îi făcea mai bine. In fine fù scos din baiă, fù uscat în pânzeturî moi și întins érășî pe covor.

Acum se începù pentru Larossossinier a doua operațiune chinuitóre. Unii îl frecau cu perii aspre, alții îl băteau cu nisce vergî, ca pe un desertor.

Nenorocitul se svêrcolea din rĕsputerî. Tóte rugările sale, ca sĕ-l lase în pace, nu ajutau nimic. Negri rîdeau și cu cât el se

național) combate aserțiunea contelui Badeni, că guvernul nu e dator sĕ arete motivele pentru un act esecutiv. Combate și ce a dis ministru-președinte în contra lui Lueger. Orĭ-ce primar, dice el, aparține și unui partid politic, cu tóte acestea însĕ, îșĭ póte îndeplini datoria față de comună. Acésta avea s'o dovedéscă și Lueger. Ministrul-președinte, însĕ, nu cunósce de loc împrejurările, ceea-ce a dovedit și prin consignarea miliției în casarme. Germanii naționalĭ sunt pentru moțiune (Aplause).

Deputatul *Hauck* dice, că mai curênd s'ar aproba un Kossuthist. Sĕ crede óre contele Badeni tot în Polonia, deóre-ce el vrea sĕ calce în picióre dreptatea și libertatea?

Deputatul Dr. *Lueger* citéză mai întâiu convorbirea ce a avut'o cu guvernatorul conte Kielmansegg, care în adevĕr ia pus condițiunĭ, dicênd, că tóte însușirile le are dér, ca primar nu mai póte fi conducĕtor de partid în cameră; de aceea póte sĕ recomande aprobarea lui numai décă îșĭ va depune mandatul de deputat, și décă sĕ obligă a nu mai candida nicĭodată pentru cameră cât timp va fi primar. Vorbitorul a comunicat aceste condițiunĭ și contelui Badeni, care, însĕ, a dis ce e drept, că nu dă nimic pe acele condițiunĭ.

Partea cea-laltă a conversațiunei mele cu Badeni, continuă Lueger, nu o pot comunica, căcĭ a fost confidențială. Escelența Sa ministru-președinte a mai dis, că spre a cruța pe un membru al camerei nu voesce sĕ suleveze anumite lucrurĭ. *Provoc dér pe contele Badeni, sĕ spună ce scie în contra mea* (Aplause sgomotóse neîntrerupte. Mare sgomot pe galeria a doua. Președintele dă ordin sĕ se deșerteze galeria a doua. Acésta se și întêmplă în mijlocul unor strigărĭ asurditóre sus și jos, de Pfui! și „Hoch Lueger!")

După acésta făcêndu-se liniște, continuă *Dr. Lueger*. El provócă din nou pe ministrul-președinte sĕ spună tot ce scie în contra lui și ce l'a îndemnat ca sĕ propună împĕratului neaprobarea lui. Cere sĕ-i dovedéscă, décă el Lueger, ca vice-primar n'a purtat afacerile în mod nepărtinitor și corect?

Mai vorbesc Dr. *Kronawetter* și *Pernersdorfer*, cel din urmă atacă pe Badeni și partida liberală.

Dep. Pater *Weber* (Ceh din Moravia) dice, că cei dela putere nu voesc ca Viena sĕ fiă creștină, ea trebue sĕ fiă jidovéscă (Ilaritate). Era un timp, când un nobil Polon a alergat la Viena în ajutorul creștinilor.

Acum la finitul véculuì înaintat vine érășĭ un nobil importat — l'aș numì un Crispi austriac — la Viena (rîsete), nu spre a ajuta creștinilor strîmtorațĭ, ci spre a ajuta jidovilor preferițĭ și îngâmfațĭ! Déră biserica Sf. Ștefan încă nu e sinagogă (Ilaritate). Facă guvernul ce va voi: sĕ-șĭ ia pe jidovĭ, noi ne luăm pe D-deu și pe iubitul nostru Impĕrat (Aplause).

La votare se respinge urgența moțiunei cu 118 contra 64 voturĭ.

*

Altă moțiune.

In ședința dela 11 l. c. s'a făcut din partea antisemită prin dep. Steiner și soțĭ altă moțiune de urgență, în care se cere dela guvern sĕ justifice mĕsurile luate în 6 Noemvre (diua, când s'a publicat neaprobarea); adecă: oprirea telegramelor, ce voiau sĕ ducă vestea în provincià și consignarea trupei polițienescĭ și a garnisónei militare.

Ministrul președinte *Badeni* négă, că s'ar fi oprit depeșele, și cere dela propunĕtor sĕ dovedéscă contrarul. Susține mai departe, că n'a fost consignată miliția.

Deput. *Steiner* persistă, că s'au înhibat și depeșe și s'a consignat în casarme miliția, ba chiar și artileria (Lueger: toțĭ vienesii o sciu, numai ministrul președinte o tăgăduesce). Am vré sĕ scim, décă contele Badeni, când a dat Monarchului sfatul sĕ nu apróbe pe primarul ales al Vienei, i-a împărtășit și aceea, că în sînul poporațiunei domnesce iritațiune. Décă i-a împărtășit acésta, atuncĭ a spus un neadevĕr, căcĭ....

Președ.: rog a nu întrebuința asemenĭ cuvinte (Vocĭ; de ce nu?)

Dep. Steiner: Poporațiunea Vienei e credincióśă împĕratului și patriotică, declar că ordinul ministrului privitor la consignarea miliției din incidentul neaprobărei primarului Vienei a fost o mĕsură absurdă, n'a fost umană, nobilă și cavaleréscă, ci pentru ca sĕ pótă suspiționa poporațiunea orașului Viena față cu coróna, a fost *o lașitate de tot miserabilă a urditorilor.* (Aplause sgomotóse la antisemițĭ și pe galerià. Sgomot mare și strigărĭ de indignare în cealaltă parte. Deputații se ridică și se nasce un mare tumult).

Președintele: „Chiăm din nou la ordine pe vorbitor și-i detrag cuvêntul" (Mare mișcare).

La votare urgența se respinge cu mare majoritate. Contele *Hohenwart* propune a se lua la protocol desaprobarea camerei față cu aserțiunile necualificabile ale deputatului Steiner.

Procesul studenților croați.

Alaltăerĭ, Marțĭ, s'a continuat pertractarea in procesul studenților universitarĭ din Agram. Președintele *Rakodczay* deschise pertractarea la 9 óre a. m. și apoi se procese la ascultarea martorilor.

Urmà apoi cetirea actelor de investigațiune, când de odată acusatul *Radicĭ* strigà: „Se vede, că ațĭ făcut o investigațiune asemenea unei *inchisiții!*" Apoi sărì în sus de pe scaun și strigà din nou, întors spre judecătorĭ: „Voi prin premergerea vóstră tirană ațĭ reînviat era închisiției spaniole!" La acésta președintele îl provocà la ordine pe Radicĭ, și după o consultare scurtă îi interdise de-a mai lua parte la pertractare.

Indată după acest incident tribunalul se retrase pentru un moment, în care timp se născù mare mișcare între acusațĭ, și aceștia declarară, că consimt pe deplin cu Radicĭ și doresc sĕ fiă împărtășițĭ și ei de același mod de tractare ca și acesta. Apĕrătorii numai cu greu îi putură molcomì pe acusațĭ.

Când judii apărură din nou în sală, președintele provocà pe acusațĭ sĕ se pórte *cuviincios* în locașul consacrat dreptății. Radicĭ însĕ din nou sare în picióre și strigă către președinte: „Orĭ vĕ supĕră, orĭ nu, totușĭ vĕ spun, că purtarea d-vóstră e neonorifică!" Publicul începù a aplauda, președintele însĕ dise iritat următórele: „Pentru espresiunea acésta necualificabilă, te pedepsesc la *trei dile arest disciplinar!*" Apoi dete semn păzitorilor sĕ-l scótă afară pe Radicĭ. Servitorii îl scóseră pe Radicĭ cu puterea din sală.

Studenții acusațĭ și în acésta di de pertractare declarară, că ei au voit numai sĕ protesteze *contra supremației, pe care Maghiarii vor s'o estindă și asupra Croației.* Damele presente și acum aruncau asupra studenților florĭ, la ceea-ce președintele le dojeni și le făcù atente, că décă nu vor înceta cu demonstrațiunea, le va depărta din sală, și va porni cercetare disciplinară contra lor.

Pertractarea se finì la 6 óre séra. Pentru diua de ierĭ, Miercurĭ, s'a statorit ținerea vorbirei de acusare și a vorbirilor de apĕrare.

SCIRILE DILEI.

— 2 (14) Noemvre.

Statistica renegaților. Președintele „Societății centrale de maghiarisare a numelor" din Budapesta publică statistica celor ce și-au maghiarisat numele în primul semestru al anului 1895. Cu totul și-au maghiarisat numele 496, dintre carĭ 280, va sĕ dică mai bine de jumĕtate (56.45%) sunt Jidanĭ; 153 sunt romano-catolicĭ, 24 greco-catolicĭ, carĭ de sigur vor fi tot Rutenĭ, afară de un gr. cat. din Clușiu, care din Crișan s'a făcut mai întâiu Krizsáu, ér acum *Hunyadi*! Ceilalțĭ sunt: 15 augustinĭ, 19 reformațĭ și 5 gr. or. — Ai lui sĕ fiă!

—o—

Regaliile și guvernul. In orașele mai marĭ din țéră a produs mare nemulțumire faptul, că guvernul pretinde sume prea marĭ pentru arendarea regaliilor. Așa d. es. orașul Macău, deși n'are din regale un venit mai mare de 58,000 fl. la an, a trebuit acum sĕ arendeze dela guvern dreptul de regal cu 67,000 fl., va sĕ dică cu 9000 fl. a trebuit sĕ plătéscă statului mai mult, numai ca sĕ scape de șicanările unor arendatorĭ streinĭ. In viitor perderea acésta are sĕ fiă și mai mare, fiind-că mai ales consumul vinului, din causa producțiunei tot mai micĭ, e în scădere, și prin urmare și venitele din regalii vor trebui sĕ se împuțineze.

—o—

Ambasadorul estra-ordinar austriac la curtea română. Fóia oficială de erĭ publică numirea baronului *Alois Lexa de Achrenthal*, ca ambasador estra-ordinar și ministru plenipotențiat austro-ungar la curtea română.

—o—

Pentru comersanțĭ. In biroul camerei comerciale din Brașov se află escrierea de oferte a ministrului comun de resbel pentru liferare de articolĭ de piele pentru ghete, cisme, curele etc Terminul înaintărei ofertelor până la 9 Decemvre 1895. Se mai află tot la acéstă cameră comercială următórele escrierĭ de oferte: 1. a direcțiunei căilor ferate din Dobrițin pentru liferare de lemne (terminul 2 Decemvre c); 2. a direcțiunei căii ferate Cașovia-Oderberg, asemenea pentru liferare de lemne (termin 15 Nov. c.); și 3. a direcțiunei căii ferate din Agram pentru liferare de săpun, sĕu, luminărĭ, țigle, perii etc. (termin 30 Nov. c.)

—o—

Băile de vapor și de vană ale Eforiei scólelor române din loc se vor deschide Sâmbăta viitóre în 4 (16) Noemvre c.

—o—

Cununià. D-l *Alesandru Șierban*, teolog. abs. din Voila, și d-ra *Areti Poparadu*, fiica d-lui căpitan în pensiune din Pojorta, se vor cununa la 17 Nov. n. c. în biserica română gr. cat. din Făgăraș. — Dorim fericire tinerei părechĭ.

—o—

Avis de concert. Lunĭ, în 18 c. va da un concert d-l Iulius Schmidt cântăreț german în sala de concerte din loc. Bilete se capătă la librăria Zeidner cu următórele prețurĭ: balcon 1 fl. 20; fotoliu 1 fl.; parter ridicat 60 cr.; parchet I. 80 cr.; rangul I. 50 cr.; parchet II. 40 cr.; galerià 60 cr.; parter 40 cr.; studenții 30 cr. Inceputul la 7½ óre.

—o—

Rectificare. In nr. 214 al fóiei nóstre la corespondența din Sibiiu, șirul 10 de jos, în loc de „din politică" este a-se ceti: **„din politeță."**

România agricolă.

IX. Mocanii.

(Urmare).

In agricultură, Mocanii nu au întrodus nicĭ cel puțin sistema de cultură usitată la țĕranul român din Transilvania, care tot era mai bună, decât a arendașilor d'aci; din contră, ei au adoptat sistema arendășéscă a arendașilor grecĭ, au cuprins decĭ de mii de pogóne unul, ca sĕ le cultive fără de mijlóce. In anul espirat apoi aprópe toțĭ aveau secvestru pe vite și pe puținul, ce aveau pe moșii.

In drumurile espedițiunilor mele, multe sĕlbăticiunĭ și pustietățĭ am vĕdut, dér nicăirĭ n'am găsit așa sĕlbăticism și pustietate, ca pe domeniul lui Toma Petcu, a archimilionarului dintre ei, — pe drumul dela Jegolia de pe Borcea, la gara Marculeștĭ, — unde pe o distanță de vre-o 60 klm. n'am întêlnit altă vietate, decât 4 vulturĭ marĭ de miei, *Gypaëtos barbatus*, cât nisce viței de bivol de marĭ, carĭ răpesc cârlanul și miórele de un an și se ridică cu ele în norĭ. Din 10 tîrle, ce au fost pe acea moșie, 8 s'au împrăștiat, fiindcă nabobul n'a voit sĕ învoéscă 1 vită mare la pășune fără 10 lei în acea sĕlbăticiune, pe când tacsa celuilalt arendaș era de 7 lei; 20,000 pogóne îi rĕmase nearate și necultivate, „grâu pentru ciocârlii", cum dicea dênsul, și unde a arat, a arat și drumurile. Așa era pe moșiile Jegalia, Dichișenca și altele la T. P., care se dice, că are peste 100 mii pogóne, și nu mult mai bine la alții.

Dér sĕ nu cerem ómenilor ce nu au și nu pot avé: agricultură rațională și sistematică. Sĕ vedem cum stau în cultura vitelor, în afacerile, carĭ din moșĭ din strămoșĭ le-au avut ca ocupațiunea lor de căpetenià. Vom indica aci numĕrul vitelor, găsite la dênșii pe vre-o câte-va moșii cultivate de Mocanii săcelenĭ, așa cum le-am găsit. Pe moșia Jegalia la circa 80,000 pog. vre-o 140 vite cornute în total și vre-o 2—3000 oi; pe moșia Lichireștĭ la 12,000 pog. 120 boi de muncă, 80 vite de prăsilă și vre-o 2000 oi; pe moșia Michăileștĭ proprietate — de plătit în rate — la 2400 pog. 22 boi de muncă, 26 vite cornute și la 1800 oi, — moșia Mânzu de 4500 pogóne: 40 boi de muncă și 45 vite de prăsilă; pe moșia Nămolósa de 9000 pogóne întindere: 140 boi de muncă, vre-o 180 vite de prăsilă, vre-o 20 cai și vre-o 400 oi. — In schimb însĕ, am găsit și la proprietarii indigenĭ, carĭ îșĭ cultivă ei înși-șĭ moșiile, vite póte mai numĕróse și mai bune, decât la arendașii mocanĭ, ca d. es. pe moșiile Cazotta (Buzĕu), Negrilescĭ în Tecucĭ la 6000 pog. 160 boi de jug rassă de Moldova, 100 vacĭ fĕtătóre, vre-o 50 vite de prăsilă, vre-o 30 cai; pe moșia Polocin (Tutova) la circa 2000 pog. 70 boi de muncă, vre-o 45 vite cornute de tamaslic și vre-o 530 oi.

Mocanii noștri nu mai țin vite ca înainte, fiind-că, dic dênșii, nu mai rentéză. Și totușĭ în anul trecut îmĭ dicea un arendaș grec de pe la Brăila, că singur óia a fost aceea, care n'a dat greș — căcĭ dela o óie el a avut câte 12 lei beneficiu brut. Intre 10—12 lei venit de capĕt de óie, mĭ-au afirmat și alțĭ arendașĭ și Mocanĭ. Cu alte cuvinte, óia îșĭ plătesce încă în fiă-care an prețul ei, căcĭ părechea de oi se vinde cu 20—30 lei.

(Va urma)

Adunarea generală

a Reuniunei femeilor române din comit. Huniădórei, ținută la 10 Noemvre n. c.

Deva, Noemvre 1895.

In 10 Noemvre n. c. și-a ținut aicĭ Rauniunea femeilor rom. din comit. Huniădóra adunarea generală, care a fost una din cele mai cercetate dela înființarea ei

---

svîrcolea mai tare, cu atât îl frotau mai cu putere, până ce-l făcură roșiu ca racul. Acum îl învĕluiră din nou și-l lăsară câte-va minute liniștit. Nu peste mult începù a asuda, încât credeai, că se află într'o baià de vapor.

Când evaporațiunea ajunsese punctul suprem, profesorul fù luat și dus érășĭ la baià, dér acésta era rece. Pe lângă tóte protestările sale, fù aruncat în apă. Indată apoi fù învĕluit în ciarceafurĭ și uscat. Larossossinier simția, cum sângele îi curgea ușor prin vine și se simțea înoit în puterĭ.

Acum sosiră doi servitorĭ, aducênd pe tavă mâncărĭ, póme și prăjiturĭ scumpe. Larossossinier mânca cu apetit, dér când pofta îi era mai mare, mâncările 'i-se luară dinainte.

Acum îl frecară din nou cu postavurĭ moi și îl unseră cu oleiurĭ mirositóre. Apoi îl îmbrăcară cu caftanul cel mai prețios, dându-i în picióre pantofĭ strălucitorĭ în perle.

(Va urma.)

încóce. Şi acésta o accentuez cu deosebită plăcere, drept dovadă, că frumosul scop, ce urmăresce Reuniunea, este apreţiat după merit în cercurĭ tot mai largĭ.

Membrele zelóse dela Orăştiă şi giur, Huniădóra, Dobra, apoi drăgălaşele representante ale ţĕrii Haţegului au grăbit, ca împreună cu surorile lor din Deva sĕ se pună la sfat, apoi la lucru întru realisarea scopului urmărit.

Pe lângă misiunea sa culturală, acéstă reuniune mai are meritul, că întrunesce din când în când şi pe teren social elementele româneseĭ din acest mare comitat.

E drept, că împregiurările au paralisat în cât-va activitatea reuniunei în cei doi anĭ din urmă; dér multele resoluţiunĭ salutare, ce s'au luat în ultima adunare generală, vor suplini lacunele de până aci, ba îi vor da un avênt dorit de toţĭ Românii de inimă.

Adunarea s'a întrunit după amédĭ la 3 óre. Fiind-că ambele presidente de până aci, Ven. D-nă *Ecaterina Dragiciu* şi St. D-nă *Aurelia Boldea n. Bariţiu*, şi-au strămutat locuinţa de pe teritoriul comitatului, adunarea este presidată, *ad hoc*, de amabila D-nă vĕd. *Elena P. Barcianu*, care deschidênd adunarea generală provócă pe secretar sĕ cetéscă raportul.

Din acest raport se constată şi resolvă unele afacerĭ interne ale reuniunei, apoi se dă cetire raportului cassierei, din care cu bucuriă vedem, că averea reuniunei, elocată la cele două institute române de banĭ: „Ardeleana" şi „Hunedóra", întrece suma de 2000 fl.

După censurarea socotelelor, se dă absolutoriu cassierei, precum şi întreg comitetului vechiu, şi D-na presidentă ad hoc suspinde şedinţa pe cincĭ minute.

Redeschidêndu-se şedinţa, adunarea generală alege cu aclamaţiune: 1) Presidentă pe D-na *Elena Hosszu Longin n. Pop.* 2) Vice presidentă pe D-na *Victoria Erdélyi n. Bardoşi.* 3) Cassară pe D-na *Susana Csatt n. Aldea.* 4) Controloră pe D-na *Vilma Schuster n. Moldovan.* 5) Prim-secretar pe D-l *Dr. Silviu Moldovan.* 6) Secret. al II pe d-l *Dr. Gavrilă Suciu.* 7) Bibliotecar şi archivar pe d-l *Alesandru Moldovan* jun.

In comitet: *Membre ordinare d-nele*: Aurelia Demianu, Victoria Popoviciu n. Vlad, Elena Popoviciu n. P. Barcianu, Maria Moldovan n. Moldovan, Valeria Moldovan n. Manu, Aurelia Hosszu n. Petco, vĕd. Lucreţia Olariu n. Costa, Otilia Şocander, Victoria Erdélyi n. Bardosi, Elena Hosszu Longin n. Pap, Dr. Maria Bontescu n. Bariţiu, Maria Oprea n. Adamovicĭ.

Membre suplente D-nele: Susana Csatt n. Aldea, Maria Păcurariu, Elisabeta Danilă n. Boldinu, Anastasia Moldovan n. Petco, Elena Tulea şi vĕd. Augusta Crainic.

Bărbaţĭ de încredere d-nii: F. Hosszu Longin, Dr. Silviu Moldovan, Aurel P. Barcianu, Dr. Gavrila Suciu, Dr. Alesandru L. Hosszu şi Ales. Moldovan sen.

Intrând noul comitet în funcţiune, se esmite o comisiune pentru înscrierea membrilor noi şi incassarea tacselor. S'au înscris 31 membri noi şi s'au încassat 113 fl. D-l prim secretar Dr. Silviu Moldovan propune, că avênd în vedere scopul Reuniunei, şi anumit sprijinirea şi desvoltarea industriei de casă, adunarea sĕ voteze o sumă de banĭ, pentru premiarea acelor ţĕrance române din comitat, carĭ se desting prin ţĕsĕturĭ şi chindisiturĭ meştere.

Se ia la desbatere acéstă propunere şi adunarea votéză suma de 200 corónе, ca sĕ se esmită în cercurile Orăştiă, Haţeg, Dobra, Huniădóra şi Brad câte dóuĕ delegate, carĭ sĕ iésă în vre-o comună şi adunând prin mijlocirea preotului cele mai vrednice femei cu manufacturele lor, sĕ premieze pe acele dintre ele, carĭ vor avé lucrările cele mai perfecte şi originale, cu o sumă óre-care din cele 40 corónе, câte sunt destinate pentru fiă-care cerc.

Adunarea alege ca delegate încredinţate cu acéstă misiune în cele cincĭ centre pe următórele dómne: 1) *La Orăscie* Victoria Erdélyi n. Bardosi şi Maria Bariţiu n. Bogoriu. 2) *La Haţeg* Victoria Popoviciu n. Vlad şi Elena Popoviciu n. P. Barcianu. 3) *La Hunedóra* Maria Oprea şi Maria Schuster n. David. 4) *La Dobra* Maria Păcurariu şi Eugenia Pop. 5) *La Brad* Aurelia Demianu şi D-na Maria Gligor n. Mihailovicĭ.

La propunerea secret. II, Dr. Gavrila *Suciu*, adunarea decide a-se adresa către cele cincĭ institute române de banĭ de pe teritoriul comitatului, cu rugarea, că avênd în vedere scopul cultural şi filantropic al reuniunei, sĕ-i voteze un anumit ajutor anual.

D-l Ioan Muntean dela Haţeg face propunerea, ca membrele reuniunei *la adunările generale sĕ se presinte în frumosul nostru costum naţional.* Se primesce.

Se îndrumă mai departe comitetul, ca până la adunarea gen. viitóre sĕ studieze un plan, cum s'ar puté înfiinţa *un atelier cu resbóie perfecţionate*, unde stabil sĕ se lucreze articulii de industriă de casă rom. şi unde şi cum s'ar puté desface aceste, pentru a deschide un isvor de câştig Româncelor ţĕrance din acest comitat.

In fine se decide, ca în véra anului viitor sĕ se arangieze *o esposiţiă*; apoi în decursul carnevalului sĕ se arangeze în tóte centrele comitatului concerte, producţiunĭ teatrale şi alte petrecerĭ, spre sporirea fondului reuniunei.

Ne mai fiind alte obiecte de pertractat, D-na presidentă, mulţumind celor ce au participat în aşa numĕr frumos, închide şedinţa între urărĭ de: „sĕ trăéscă".

Ētă o seriă de hotărîrĭ, carĭ ne îndreptăţesc a spera, că acéstă reuniune trecênd victoriósă peste greutăţile începutului, de aicĭ încolo îşĭ va împlini pe deplin binefăcĕtórea sa misiune.

Coresp.

Din Bucovina.

— Noemvre 1895.

(Urmare).

Aşa preoţii sunt nevoiţĭ a-şĭ procura cărţĭ bisericescĭ din Bucurescĭ, pe când Rutenii îşĭ procură din Liov, de cele uniate.

Preoţimea ortodoxă din Bucovina este cea mai luminată dintre tótă ortodoximea de pe pământ, de ce sĕ n'aibă un *trebnic*, care sĕ cuprindă tóte funcţiunile, căcĭ câte *trebnice* sunt de present, nicĭ unul nu esistă, sĕ nu fiă defectuos? Şi ritualiştĭ, slavă Domnului, sunt prin ţéră, s'ar puté compune, până ce nu se vor trece.

Scrierĭ musicale cu tipurĭ de note nu se pomenesc; foi periodice literare nu esistă căcĭ la noi în ţéră câţĭ sciu scrie şi ceti se cred literaţĭ şi nu se învoesc între olaltă. Cei mai literaţĭ şi învĕţaţĭ se cred cei din Consistoriu, carĭ singurĭ nu sciu bine, cum se scrie românesce.

Cât pentru scrierĭ poporale religióse morale, amintesc, că „Deşteptarea" a fost alungată din tipografiă, póte ca sĕ nu deştepte morala în popor. Cât pentru scrierĭ patriotice, „Gazeta Bucovinei", ajungênd pe mâna unui preot patriotic, a fost afurisită până intr'al şeptelea ném, şi aruncată cu piciorul afară.

Ētă cum şi-au ajuns fundatorii scopul în tipografia.

Ca sĕ se esecuteze şi edea eftin icóne de sânţĭ după ritul oriental, nicĭ poveste. Păn' acuma nu s'a esecutat nicĭ un sfânt în tipografia archidiecesană, ci s'au procurat câte-va icóne dela o tipografiă din Viena. Cumpărase ómenii icóne de aceste, căcĭ erau bune, frumóse şi eftine — numai nimenea nu scie, cât s'a plătit şi de n'a fost un câştig şi cine l'a înghiţit. Alte iconiţe mai micĭ pentru şcolarĭ cu tropare şi condace s'au procurat nu de mult, dér tot din străinătate şi nu dela tipografiă. Ēcă o perdere colosală, pentru-că administrarea tipografiei nu se interesézâ, ca tipografia sĕ înfloréscă.

Acuma sĕ aruncăm o privire scurtă asupra raportului II din care aflăm:

Tipografia archidiecesană s'a cumpĕrat dela un maghiar, care era sĕ dea faliment cu suma de 10.261 fl. 62·5 cr. Acéstă sumă s'a plătit dela 3 Maiŭ 1883 până la 3 Ianuarie 1888 din banii incurşĭ de pe subscripţiunile făcute pentru înfiinţarea unei tipografii de sine stătătóre.

S'au distribuit 17 liste cu 860 de numere. Pe aceste s'au subscris 365 persóne cu suma de 17.747 fl. Din prevedere însĕ, acéstă sumă s'a părut prea mică şi s'a mai emis o listă, pe care s'au înscris încă 4 persóne, ce au declarat a plăti restanţele rĕmase după 3 persóne rĕposate şi după 1 persónă, care schimbându-şĭ starea, a încetat de-a plăti mai departe. In 1888 s'a mai înscris într'acésta a 18 listă suplementară 1 persónă cu cvota plătită imediat de 40 fl. Aşa spune raportul.

Lucru curios: décă patru persóne au declarat a plăti restanţele după alte patru persóne, carĭ au incetat de-a plăti mai departe, atuncĭ la ce s'a esmis a 18 listă?

De ce în condica fundatorilor se află câte-o steluţă la cei ce au murit şi că n'au solvit *nimica*. Se póte, ca între 865 de numere toţĭ, carĭ au murit şi sunt de aceştia mulţĭ, sĕ nu fi plătit nimica? Care-i causa, că n'au plătit? Au sciut, că au sĕ móră şi n'au plătit, séu au plătit, ér fiind c'au murit s'au scris că n'au plătit nimic. O dic acésta, fiid-că eredii unora din cei ce-au murit spun, că părinţii lor au plătit.

In raportul II se spune, că până la finea anului 1888 au incurs de tot 12.938 fl. 56 cr. Tipografia costă 10.261 fl. 62·5 cr., ar rĕmâné decĭ un plus de 2.677 fl. 83.5 cr. Aicĭ nu luăm în considerare cât s'a încassat pe liste, căcĭ n'avem cărţile la mână, dér nicĭ nu ne spune o comisiă, ci singur administratorul. Acésta ar trebui adeverită de-o comisiune anume alésă spre acest scop. — O dicem acésta, că cele spuse pe pag. 8—10 aşa sunt de implicate, încât tare cu anevoe poţĭ afla firul, de care sĕ te ţii ca sĕ te preâmbli prin labirintul socotelelor. Póte sĕ fiă adevĕrate, dér trebue documentate de către o comisiune revĕdĕtóre.

(Va urma.)

Scirĭ telegrafice.

Viena, 14 Noemvre. Erĭ după disolvarea consiliului comunal au fost marĭ demonstraţiunĭ. Intre strigărĭ de „hoch Lueger!" massele au pornit spre palat (Burg) şi au reuşit mare parte a străbate acolo. Aicĭ au isbucnit din nou în strigărĭ pentru Lueger. Numai după ce a venit miliţia a putut împrăştia mulţimea cu baionetele. Până la ora 1 s'au făcut vre-o 37 arestărĭ. Demonstraţia în palat se făcù aşa de iute încât acolo n'a putut fi arestat nimenĭ.

Agram, 14 Noemvre. La pertractarea de erĭ au fost scene turbulente. Când procurorul a numit pe studenţĭ acusaţiĭ „copii", aceştia au sărit pe băncĭ şi au trecut barierele. S'a născut un mare tumult aşa că a trebuit sĕ se retragă tribunalul. Numai târdiu s'a restabilit liniştea.

DIVERSE.

Abnormităţĭ de-ale naturei. O gazetă ne relatéză următórele: In Plauen (Vogland) murì un soldat de curênd eliberat din serviciu din causa bólei sale incurabile. I s'a făcut autopsia şi s'au găsit nisce neregularităţĭ, observate încă de când trăia, în construcţiunea şi posiţiunea organelor sale interne. Inima era în partea dréptă a cavităţei toracelui, ficatul de-a stânga stomacul şi splina de-a drépta. Intestinul gros, care la ómenĭ cu o construcţiune corporală normală începe din partea inferióră normală, începe din partea inferióră dréptă a abdomenului, la dênsul începea din partea stângă şi avea o posiţiune cu totul contrarie. Inima pe lângă posiţiunea sa anormală mai presenta şi aceste neregularităţĭ. Jumĕtatea stângă a inimei, care duce sângele prin estremităţile corpului, cuprindea jumĕtatea dréptă, ér jumĕtatea dréptă a inimeĭ era de partea stângă cu tóte vasele sângelui corespundĕtóre. Tóte aceste organe erau pe deplin desvoltate atât în privinţa mărimei cât şi a formei. Soldatul murise de bólă de plămânĭ.

Aeronautica în medicină. In anul trecut s'a făcut o încercare cu ocasiunea unei ascensiunĭ cu balonul de către societatea technică ruséscă, ca sĕ ia probe de aer din diferite înălţimĭ şi sĕ observe, décă se găsesc în ele bacterii. Aparatul, construit pentru acest scop de Dr. Baganoff şi perfecţionat de colonelul de ingînerĭ Cosloff, consta într'un recipient, care se espuse la o căldură de 180 grade Celsius şi astfel s'a putut considera liber de bacterii. Cu acest recipient era în legătură un tub de gutapercha, provĕdut la o extremitate cu un robinet pentru drenagiu şi o beşică, ce conţinea un sfert de aer. Când balonul ajunse la înălţimea căutată, aerul cel vechiu din beşică fù scos şi înlocuit cu un aer próspĕt, care venea dela recipient prin tub. Esaminându-se acest aer s'a aflat, că la o înălţime de 1300 metri de-asupra oraşului Petersburg nu se găsì în drobă nicĭ o bacterie. Colonelul Cosloff recomandă aceste esperimente şi pentru spitale, şcóle şi alte institute, la carĭ condiţiunea higienică de căpeteniă este aerul curat. Până la ce înălţime trebue sĕ se ridice tubul de ventilaţie, ca sĕ pótă aduce un curent de aer liber de bacterii? Fiind-că aparatul descris n'are greutate mai mare de jumĕtate chilogram, ar fi fórte uşor sĕ l urcăm în înălţime prin balóne captive şi acolo sĕ-l umplem în mod antomatic cu aer curat, care apoi se va puté esamina în laboratóre şi se va puté sci cu precisiune, décă conţine bacterii orĭ nu; în casul negativ, ventilatorul va trebui sĕ fiă ridicat până la acea înăltime.

Glume. Intr'un birt îşi comandase un óspe dóuĕ óuĕ moi, un alt óspe într'aceea strigă şi el chelnerului: „Mie încă dóuĕ, próspete!" — Chelnerul în bucătăriă: „Patru óuĕ moi, între carĭ dóuĕ sĕ fiă próspete!"

*

Educaţia te face „liber". *A*: „Dér, iubite amice, unde-ţĭ sunt ciurdele de porcĭ şi de vite?" — *B.*: „Apoi de, porcii mi i-a *studiat* feciorul, ér pentru vite acum îmĭ învéţă fata clavir".

*

Părintele către peţitor: „Voescĭ d-ta sĕ i-ai în căsĕtoriă pe una din fiicele mele? Cea mai tînĕră capĕtă destre 15 mii fl., a doua capĕtă 30,000 fl., ér a 3-a, cea mai bĕtrână 45,000 fl." — *Peţitorul*: „Nu cumva ai una şi mai bĕtrână?"

*

Definiţiune. Ce este un vênător de Dumineca? — Este un vênător, care în dilele de peste săptĕmână nu puşcă nimica.

*

La visitarea unei căsărmĭ. *Generalul:* „Eştĭ îndestulit cu mâncarea?" — *Soldatul:* „Sĕ trăiţĭ d-le general". *Generalul:* „Nu cumva căpĕtaţĭ porţiunea alţii mai mare, alţii mai mică?" — *Soldatul*: „Nu d-le general, noi căpĕtăm cu toţii porţiune mică".

*

Oficerul: „Cugetă, frate, am câştigat la loteriă 50,000 fl.!" — *Al doilea oficer*: „Ferice de tine. Acum nu mai ai trebuinţă sĕ te insorĭ!"

Literatură.

O frumósă şi bogată colecţiune de **„Predicĭ pentru Duminecĭ"**, scrise de regretatul şi distinsul orator *Iustin Popfiu*, a apărut în editura tipografiei „Aurora *A. Todoran*" din Gherla (Szamosujvár). In tomul I se află vre-o 47 de predicĭ, dintre carĭ parte au apărut în „Amvonul", parte sunt scóse din manuscrisele rĕmase de fericitul Popfiu. D-l Iuliu Sabo, care a arangiat pentru tipar aceste predicĭ, a făcut un bun serviciu clerului, realisând prin acésta o vechiă dorinţă a preoţimei nóstre Tiparul e curat şi frumos, hârtiă fină. Preţul unui esemplar constătător din vre-o 500 pagine format mare, este 2 fl. 20 cr.

Proprietar: **Dr. Aurel Mureşianu.**

Redactor responsabil: **Gregoriu Maior.**

Cursul la bursa din Viena.

Din 13 Noemvre 1895.

Renta ung. de aur 4%	119.50
Renta de coróne ung. 4% . . .	97.25
Impr. căil. fer. ung. în aur $4^1/_2\%$.	123.50
Impr. căil. fer. ung. în argint $4^1/_2\%$	99.60
Oblig. căil. fer. ung. de ost. I. emis.	119.50
Bonurĭ rurale ungare 4% . . .	95.75
Bonurĭ rurale croate-slavone. . .	—.—
Imprum. ung. cu premii	158.—
Losurĭ pentru reg. Tisei și Segedin.	139.50
Renta de hârtie austr.	98.85
Renta de argint austr.	98.80
Renta de aur austr.	119.50
Losurĭ din 1860	148.—
Acții de ale Băncei austro ungară.	1006.—
Acții de-ale Băncei ung. de credit.	423.—
Acții de-ale Băncei austr. de credit.	366.—
Napoleondorĭ.	$9.60^1/_2$
Mărcĭ imperiale germane . . .	$59.07^1/_2$
London vista	120.90
Paris vista	$47.97^1/_2$
Rente de corόne austr. 4%. . .	99.40
Note italiene.	44.70

Cursul pietei Brașov.

Din 13 Noemvre 1895.

Bancnote rom.	Cump.	9.52	Vênd.	9.54
Argint român.	Cump.	9.45	Vênd.	9.50
Napoleon-d'orĭ	Cump.	9.55	Vênd.	9.58
Galbenĭ	Cump.	5.65	Vênd.	5.70
Ruble rusescĭ	Cump.	$128.^1/_2$	Vênd.	—.—
Lire turcescĭ	Cump.	10.78	Vênd.	—.—
Mărcĭ germane	Cump.	58.70	Vênd.	—.—
Scris. fonc. Albina 5%		100.75	Vênd.	101.75

Sosirea și plecarea trenurilor în Brașov.

Sosirea trenurilor în Brașov:

1. Dela Pesta la Brașov:

Tr. accelerat: — óre — m. diminéța.
Trenul de persóne: 8 óre diminéța.
Trenul accel.: 2 óre 9 min. după am.
Trenul mixt: 10 óre 25 minute séra.

2. Dela Bucuresci la Brașov:

Trenul accel: 2 óre 18 min. după am.
Trenul mixt: 5 óre 20 m. după amédĭ.
Trenul de persóne: 9 óre 8 minute séra.
Trenul accel.: — óre — minute séra.

3. Dela Zërnescĭ la Brașov: (Gara Bartolomeiu.)

Trenul mixt: 7 óre 36 min. diminéța.
Trenul mixt: 1 óră 29 min. după am.
Trenul mixt: 0 óre — min. séra.

4. Dela Ch.-Oșorheiu la Brașov.

Trenul de pers.: 8 óre 15 min. dimin.
Trenul de persóne: 1 óră 46 m. d. am.
Trenul mixt: 7 óre 12 min. séra.

5. Dela Sinaia la Brașov*)

Trenul de persóne 7 óre 40 m. dim.

Plecarea trenurilor din Braș.

1. Dela Brașov la Pesta

Trenul mixt: 5 óre 8 min. diminéța.
Trenul accel.: 2 óre 45 min. după am.
Trenul de persóne: 7 óre 43 min. séra.
Tr. accelerat: — óre — min. séra.

2. Dela Brașov la Bucurescĭ:

Trenul de pers.: 3 óre 55 min. dimin.
Tr. accelerat: — óre — m. dimin.
Trenul mixt: 11 óre înainte de amédĭ.
Trenul accel.: 2 óre 19 min. după am.

3. Dela Brașov la Zërnescĭ. (Gara Bartolomeiu.)

Trenul mixt: 8 óre 35 min. diminéța.
„ „ 4 „ 55 m. după am.
Trenul mixt: 0 óre — min. séra.

4. Dela Brașov la Ch.-Oșorheiu.

Trenul de persóne: 3 óre 1 după am.
Trenul mixt: 8 óre 50 minute dimin.
Trenul de pers.: 5 óre 20 min. dimin.

5. Dela Brașov la Sinaia*)

Trenul de persóne 6 óre 40 min. séra.

*) Acest tren circuléză numai Joia, Dumineca și la sërbătorĭ.

Avis!

Prenumerațiunile la **Gazeta Transilvaniei** se potŭ face și reînoi ori și când dela 1-ma și 15 a fiă-cărei luni.

Domnii abonațĭ së binevoiască a arăta în deosebĭ, când voiesc ca espedarea së li-se facă după stilul nou.

Administraț. „Gaz. Trans."

Anunciurĭ

Suntŭ a se adresa subscrise, administrațiunĭ. În casul publicării unui anunciu mai mult de odată se face scădĕmênt, care cresce cu cât publicarea se face mai de multe-orĭ.

Admiuistr. „Gazeta Trans."

Tipografia A. Mureșianu, Brașov.